

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY DUBENINKI
NA LATA 2017-2020
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024**

DUBENINKI, KWIECIEŃ 2017

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	14
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	16
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	19
5. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	19
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU	24
7. OCENA STOPNIA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ <i>PROGRAMU</i> Z PRZEPISAMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY.....	26
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
9. ZAŁOŻENIA ALTERNATYWNE	35
10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	36

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Opracowanie prognozy zgodnie z zapisem art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r. poz. 1235 ze zmianami) wymagane jest dla projektów polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obowiązek jej wykonania spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

1.2. CEL OPRACOWANIA

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji celów i zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki, zwanym dalej Programem. Prognoza ma za zadanie zidentyfikować możliwe do określenia skutki środowiskowe spowodowane realizacją postanowień analizowanego dokumentu oraz określić czy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w przyszłości konfliktów i zagrożeń. Podlegający ocenie dokument w swoim założeniu ma charakter ogólny, chociaż definiuje nie tylko priorytety i ich cele, które wyznaczają kierunki działań związane z ochroną środowiska na terenie gminy, ale także określa terminy ich osiągnięcia i wielkość przewidywanych środków finansowych (środki własne, budżet gminy, fundusze UE). Przeprowadzona w tej sytuacji ocena oddziaływania ma jedynie charakter jakościowy.

1.3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami) i w związku z tym:

Zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

Określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne

Z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie Gminy Dubeninki oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji Programu.

1.4. METODYKA OPRACOWANIA ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki została sporządzona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52. Ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami)

Prognoza oddziaływania na środowisko gminnego Programu Ochrony Środowiska (POŚ) oparta została ściśle na Programie Ochrony Środowiska Gminy Dubeninki, pozostając w zgodności z dokumentami wyższej rangi i wynika z zapisów Polityki Ekologicznej Państwa. Równocześnie, Prognoza uwzględnia dokumenty szczebla wojewódzkiego i powiatowego.

Ponadto przy dokumentacji wykonawcy „Prognozy...” korzystali również z danych, na bazie których opracowano POŚ, w tym:

- danych pochodzących z UG Dubeninki,
- danych zawartych w *Raporcie o stanie środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego* Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- danych zawartych w *Raporcie o stanie środowiska powiatu gołdapskiego* Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- danych statystycznych z Głównego Urzędu Statystycznego, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowego Instytutu Geologicznego,
- informacji będących w posiadaniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Informacje o istniejącym stanie, potrzebach i planach związanych z ochroną środowiska zostały dostarczone przez samorząd gminny w formie ankiety. W trakcie prac zostały zaangażowane różne strony będące zainteresowane zrównoważonym rozwojem

Gminy Dubeninki. Szczególne znaczenie miała ścisła i bieżąca współpraca wykonawcy z przedstawicielami Urzędu Gminy w Dubeninkach.

1.5. DOKUMENTY NADRZĘDNE I CELE

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” powinien być zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, wojewódzkiego oraz powiatowego:

- Polityką ekologiczną państwa,
- Wojewódzkim Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Powiatowym Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Gołdapskiego;
- Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Strategią Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Strategicznym plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020
- Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna),
- Krajową strategią rozwoju regionalnego (KSRR),
- Założeńmi Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej,
- Programem ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej.

Poniżej przedstawiono cele i priorytety środowiskowe wynikające z najistotniejszych nadrzędnych dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie Gminy Dubeninki na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, na podstawie których zostały wyznaczone cele i strategia ich realizacji

w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”.

Główne cele wynikające z polityki ekologicznej państwa zgodne z celami Programu ochrony Środowiska Gminy Dubeninki

1. w zakresie poprawy jakości środowiska:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- minimalizacja zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem,
- wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- utrzymanie i rozwój terenów zieleni.

3. w zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii:

- wprowadzanie nowoczesnych technologii w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

4. w zakresie zadań systemowych:

- zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do ustaleń zawartych we wszystkich dokumentach strategicznych i przeprowadzenia oceny skutków ekologicznych ich realizacji przed ich zatwierdzeniem,
- upowszechnienie Systemów Zarządzania Środowiskowego,
- zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- współpraca z sąsiednimi gminami.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej jest zasada zrównoważonego rozwoju, uzupełniona szeregiem zasad pomocniczych i konkretyzujących, które znalazły zastosowanie w rozwiniętych demokracjach. Program stanowi realizację poniższych zasad Polityki ekologicznej państwa w skali Gminy, które odzwierciedlają tendencje europejskiej polityki ekologicznej:

- zasada przezorności,
- zasada wysokiego poziomu ochrony środowiska,
- zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego,
- zasada regionalizacji,
- zasada uspołecznienia,
- zasada "zanieczyszczający płaci",
- zasada prewencji,
- zasada stosowania najlepszych dostępnych technik (bat),
- zasada subsydiarności,
- zasada klauzul,
- zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej.

Lista i struktura zadań POŚ dla Gminy Dubeninki musi być także zgodna z zatwierdzonym Programem Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Poniżej zamieszczono cele wynikające z treści powiatowego i wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska i przewidziane do realizacji w ramach programów gminnych.

Główne cele wynikające z programów ochrony środowiska szczebla powiatowego i wojewódzkiego zgodne z celami Programu ochrony Środowiska Gminy Dubeninki

Obszar: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych

Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności.

Działania realizowane poprzez :

1. Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa,
2. Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody,
3. Zachowanie lub odtworzenie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk
4. Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych.

Obszar : Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza

1. Wdrażanie i realizacja założeń Programów służących ochronie powietrza,
2. Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.

Obszar : Gospodarka wodna

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania

1. Zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
2. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód,
3. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
4. Odtworzenie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek.

Obszar : Ochrona przed hałasem

Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących

standardów

1. Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas,
2. Eliminacja narażenia mieszkańców na hałas.

Obszar : Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

1. Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych.

Obszar : Odnawialne źródła energii

1. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii

Obszar : Poważne awarie przemysłowe

1. Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych

Obszar : Gleby i ich zanieczyszczenia

1. Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju,
2. Wskazanie obszarów zanieczyszczonych i ich rekultywacja.

Obszar : Edukacja ekologiczna

Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa Warmińsko-Mazurskiego

1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i właściwej gospodarki odpadami
2. Oszczędność wody oraz jej ochrona jako wynik większej świadomości ekologicznej mieszkańców
3. Wzrost świadomości ekologicznej w obrębie pozostałych elementów środowiska

Główne cele wynikające z dokumentu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” w odniesieniu do planowanej polityki ekologicznej Gminy Dubeninki

- edukacja w zakresie zmian klimatu i ograniczenia ich skutków,
- monitoring zmian wrażliwości gospodarki i społeczeństwa oraz (w dalszej perspektywie) postępu we wdrażaniu regionalnych i lokalnych strategii / planów adaptacyjnych,
- planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji,
- adaptacja do zmian klimatu w miastach, w tym przygotowanie i wdrażanie zintegrowanych strategii / planów adaptacyjnych,
- rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów,
- uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej (climate proofing).

Główne cele wynikające z dokumentu „Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej”

- obniżenie nadmiernych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie.

Główne cele wynikające z dokumentu „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”

- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Główne cele wynikające z dokumentu „Strategia rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego”

- Cel strategiczny 1. Konkurencyjna gospodarka;
- Cel strategiczny 2. Powiązania krajowe i międzynarodowe;
- Cel strategiczny 3. Jakość życia.

- Cel horyzontalny: Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody;
- Cel horyzontalny: Infrastruktura techniczna i teleinformatyczna otwierająca region dla inwestorów, mieszkańców, sąsiadów i turystów.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Cel główny : Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju.

Cele szczegółowe :

- Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii
- Poprawa efektywności energetycznej
- Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami
- Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych
- Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami
- Promocja nowych wzorców konsumpcji

Cele wynikające z Krajowej strategii rozwoju regionalnego (KSRR)

Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
- Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
- Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
- Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe

- Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
- Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,

b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,

c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,

d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

Cele wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej

- zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu,
- promowanie zrównoważonego korzystania z wód,
- ochrona wód i ekosystemów znajdujących się w dobrym stanie ekologicznym,
- poprawa jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka,
- zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych,
- zmniejszenie skutków powodzi i suszy.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko, stanowiąca integralną część Programu ochrony środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, została sporządzona w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów, zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Informacje zawarte w Prognozie opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości analizowanego dokumentu. Niniejsza Prognoza opiera się na zastosowaniu metod opisowych i porównawczych. Dokonując oceny istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym projektem aktualizacji Programu oraz na obszarze, na który realizacja ustaleń może wywierać wpływ posłużono się między innymi następującymi dostępnymi środkami:

Opracowaniami WIOŚ w Olsztynie:

- ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego rzek województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacja stref województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- wyniki badań pól elektromagnetycznych na terenie woj. Warmińsko-Mazurskiego.

Informacjami i wnioskami zawartymi w innych opracowaniach:

- Program ochrony środowiska dla powiatu Gołdapskiego,
- Strategia Rozwoju Powiatu Gołdapskiego,
- Strategia rozwoju Gminy Dubeninki.

Analiza powyższych dokumentów przyczyniła się do ustalenia aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy oraz pozwoliła ustalić wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na stan poszczególnych komponentów środowiska, a także na stan i zachowanie zidentyfikowanych siedlisk i gatunków podlegających ochronie prawnej oraz korytarzy migracyjnych. W celu dokonania oceny istniejącego stanu środowiska posłużono się także informacjami uzyskanymi z Urzędu Gminy w Dubeninkach.

W początkowej fazie przygotowania Prognozy oddziaływania na środowisko zapoznano się z obowiązującymi dokumentami nadrzędnymi w stosunku do sporządzanego Programu. Następnie na podstawie analizy aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Dubeninki zidentyfikowane zostały największe problemy środowiskowe. Kolejnym etapem było określenie powiązania pomiędzy założeniami projektowanego dokumentu, a istniejącymi problemami środowiskowymi. Następny etap sporządzania Prognozy obejmował określenie wpływu realizacji celów wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2021-2024 na środowisko.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Wśród postanowień wymienionych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2021-2024 znajdują się cele, których realizacja (zwłaszcza podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych na etapie budowy) może oddziaływać na środowisko, jednak mają one na tym etapie charakter bardzo ogólny. W przypadku tego typu zadań prowadzona może zostać indywidualna ocena oddziaływania na środowisko, jeszcze przed realizacją inwestycji. **Należy podkreślić, że tylko organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej wskazuje czy istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć.** W ramach tej oceny analizie poddane zostaną potencjalne oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym na zdrowie ludzi oraz na obszary objęte prawną ochroną. Ponadto w raporcie o oddziaływaniu inwestycji na środowisko proponowane będą działania minimalizujące negatywny wpływ, a w miarę potrzeby także kompensacje przyrodnicze. W związku z tym ewentualne negatywne skutki realizacji postanowień projektu *Programu* mogą zostać wyeliminowane jeszcze przed przystąpieniem do realizacji inwestycji. Analiza skutków realizacji przedsięwzięć, wynikających z postanowień *Programu*, na etapie ich funkcjonowania, prowadzona będzie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, w ramach monitoringu oraz w ramach działalności inspekcyjno-kontrolnej.

Analiza skutków realizacji postanowień Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2021-2024 będzie odbywała się co 4 lata w ramach aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska. W celu częstszej weryfikacji postępu postanowień wynikających z *Programu*, a także w zakresie oddziaływania na środowisko, co 2 lata sporządzony będzie raport z wykonania *Programu*. W celu ułatwienia oceny realizacji działań *Programu* zaproponowane zostały w nim wskaźniki monitorowania, przywołane w poniższej Tabeli.

Tab.1 Wskaźniki monitorowania POŚ

Cele strategiczne oraz wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Źródło informacji o wskaźniku
KONTYNUACJA DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z POPRAWĄ JAKOŚCI POWIETRZA		
Liczba zmodernizowanych kotłowni	szt.	dane własne JST, WIOŚ
Wielkość emisji niskiej	%, Mg/rok	dane własne JST, GUS, WIOŚ
Łączna emisja zanieczyszczeń gazowych	Mg/rok	GUS, WIOŚ
Liczba budynków objętych termomodernizacją	szt.	dane własne JST
OSIĄGNIĘCIE I UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH ORAZ OCHRONA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH I RACJONALIZACJA ICH WYKORZYSTANIA		
Ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska: Liczba nowopowstałych/ zmodernizowanych SUW	szt.	WIOŚ, GUS
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	WIOŚ, GUS
Długość sieci wodociągowej	km	WIOŚ, GUS
Długość sieci kanalizacyjnej	km	WIOŚ, GUS
Ludność korzystająca z oczyszczalni – ogółem (w ogólnej liczbie ludności)	%	WIOŚ, GUS
Pobór wód podziemnych	dam ³ /rok	WIOŚ, GUS
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³ /rok	WIOŚ, GUS
Ładunki zanieczyszczeń w oczyszczonych ściekach: BZT5	kg/rok	WIOŚ, GUS

CHZT	kg/rok	WIOŚ, GUS
Zawiesina ogólna	kg/rok	WIOŚ, GUS
ZACHOWANIE, ODTWORZENIE I ZRÓWNOWAŻONE UŻYTKOWANIE RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ NA RÓŻNYCH POZIOMACH ORGANIZACJI		
Udział obszarów przyrodniczo cennych, chronionych prawnie	ha, %	dane własne JST, RDOŚ
Liczba powstałych gospodarstw agroturystycznych	szt.	dane własne JST
Liczba zorganizowanych spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych	szt.	dane własne JST
ZMNIEJSZENIE ZAGROŻENIA HAŁASEM POPRZEZ OBNIŻENIE JEGO NATĘŻENIA DO POZIOMU OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW		
Liczba uciążliwych źródeł hałasu	szt.	dane własne JST, WIOŚ
Długość zmodernizowanej infrastruktury drogowej	km	dane własne JST
OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI		
Poziom pola elektromagnetycznego	V/m	WIOŚ
OGRANICZANIE ZUŻYCIA ENERGII ORAZ ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII		
Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	kW, %	dane własne JST
Liczba nowych instalacji wykorzystujących OZE	szt.	dane własne JST
ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA ZASOBAMI NATURALNYMI		
Liczba eksploatowanych złóż kopalin	szt.	dane własne JST, PIG
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI		
Udział powierzchni zalesianych do powierzchni ogółem	ha, %	dane własne JST, GUS

WZROST ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ		
Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych	szt.	dane własne JST
Nakłady na edukację ekologiczną	zł, %	dane własne JST
Liczba organizacji pozarządowych działających aktywnie na rzecz ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	szt.	dane własne JST

Źródło : opracowanie własne

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Działania realizujące postanowienia *Programu* nie będą powodowały znaczących oddziaływań transgranicznych.

5. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Znaczące oddziaływania związane z realizacją „*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*” mogą wystąpić w przypadku przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010, nr 213, poz.1397 z późn. zm.). Potencjalne oddziaływania mogą mieć charakter liniowy, punktowy lub rozproszony i mogą wystąpić na obszarach, gdzie prowadzona będzie realizacja zadań inwestycyjnych. Zasięg oddziaływań jest trudny do określenia i wymaga indywidualnego podejścia dla każdej inwestycji.

W związku z brakiem szczegółowych analiz środowiskowych dla terenów, na których przewiduje się wystąpienie oddziaływań związanych z realizacją „*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*”, stan środowiska określa się dla obszaru Gminy Dubeninki. Analizę i ocenę oddziaływania

opisanych w Programie Ochrony Środowiska ewentualnych inwestycji zamieszczono w załączniku nr 1.

Stan powietrza

Diagnoza istniejącego stanu w zakresie jakości powietrza w granicach strefy warmińsko-mazurskiej wskazuje, że główną przyczyną przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 jest emisja powierzchniowa oraz napływ zanieczyszczeń spoza strefy. Specyfika pyłu zawieszonego, którego dużą część tworzą aerozole nieorganiczne (siarczany i azotany), będące wynikiem emisji zarówno z wysokich jak i niskich źródeł spalania, powoduje, że duży udział w stężeniach tego pyłu ma napływ, szczególnie w okresie zimowym. Ograniczanie emisji napływowej (z wysokich źródeł energetycznych spoza strefy) jest i będzie wynikiem wdrażania kolejnych coraz ostrzejszych standardów emisji dla tych źródeł (kolejne dyrektywy: IPPC, IED). Ograniczanie emisji napływowej (ze źródeł komunalnych spoza strefy) jest i będzie wynikiem wdrażania kolejnych Programów Ochrony Powietrza w sąsiednich strefach. Jednak wysoki udział w stężeniach pyłu zawieszonego ma również lokalne ogrzewanie indywidualne oraz lokalna komunikacja.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Dubeninki nie jest zbyt zasobna w wody płynące, co uwarunkowane jest specyficznymi stosunkami wodnymi panującymi na tym obszarze. Przez gminę przebiega bowiem strefa wododziałowa I-rzędu między dorzeczem Pregoty a Wisły, czego pośrednią konsekwencją jest źródłowy charakter większości cieków. Cieki te będą odznaczać się zatem małym przepływem, ale za to często wartkim nurtem. 97,2% powierzchni gminy jest odwadniane przez Pregotę, za pośrednictwem systemów rzecznych Węgorapy i Pisy, a tylko 2,2% należy do dorzecza Wisły, do której wody odprowadzane są poprzez system Rospudy, Biebrzy i Narwi. Teren należący do dorzecza Wisły zajmuje niewielki wycinek południowozachodniej części gminy obejmujący Jez. Niskie i Wysokie wraz z ciekami dopływowymi od strony północnej oraz z ciekami odprowadzającym wody z Jez. Niskiego w kierunku południowym do rynny jezior

filipowskich. Najistotniejszą rolę w krajobrazie gminy odgrywa system rzeczny Błędzianki z jej dwoma największymi dopływami - Bludzią i Żytkiejmską Strugą.

Wody stojące stanowią 2,6% powierzchni gminy. Nie są one rozłożone równomiernie na terenie gminy. Strefa pojezierna obejmuje jedynie południową i wschodnią część badanego obszaru. Tereny te zaliczane są do mezoregionów Pojezierza Zachodnio i Wschodnio-suwalskiego (Kondracki, 1994).

Wody podziemne badanego obszaru charakteryzuje stosunkowo duży stopień ich mineralizacji. Zawierają one liczne związki żelaza, którego zawartość waha się od 1,1 do 5,0 mg/dm³. Duży udział mają również związki chlorku, szczególnie w wodach podziemnych zachodniej części gminy.

Jakość wód podziemnych na terenie Gminy Dubeninki monitorowana była w Żytkiejmach i Stańczykach, w msc. Żytkiejmy odpowiadała II klasie czystości a w Stańczykach Ib klasie czystości. Dowodzi to, że jakość wód podziemnych jest dość dobra i charakteryzuje się mineralizacją wodorowęglanowo-wapniową.

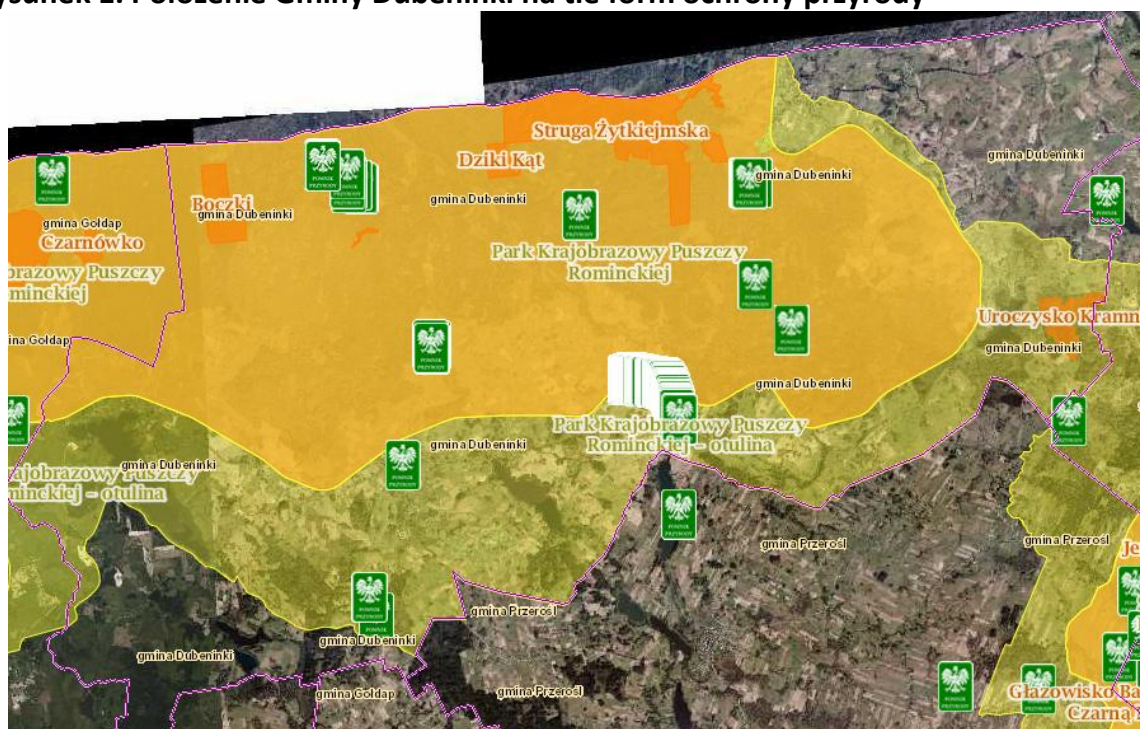
Ochrona przyrody

Środowisko naturalne powiatu Gołdapskiego – w tym Gminy Dubeninki - jak i całej północno-wschodniej części kraju charakteryzuje się zachowaniem bogatej bioróżnorodności fauny i flory, oraz niskim zanieczyszczeniem powietrza i gleb. Naturalny krajobraz terenu wykorzystywany jest jako użytki rolnicze, rolniczo-leśne i leśne.

Na analizowanym terenie znajdują się następujące obszary przyrodniczo cenne:

- Park Krajobrazowy Puszczy Romnickiej
- Rezerваты Przyrody
- Obszary Chronionego Krajobrazu
- Obszary Natura 2000
- Pomniki Przyrody

Rysunek 1. Położenie Gminy Dubeninki na tle form ochrony przyrody

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Klimat akustyczny

Zagrożenie akustyczne na terenie Gminy Dubeninki związane jest głównie z hałasem komunikacyjnym. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura ruchu (w tym udział pojazdów ciężkich), stan techniczny pojazdów, rodzaj i jakość nawierzchni, organizacja ruchu, charakter zabudowy terenów przyległych do ulic.

Na terenie Gminy Dubeninki nie przeprowadzono badań natężenia hałasu na ciągach komunikacyjnych. Ewentualne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu mogą występować wzdłuż drogi nr 651.

Brak informacji o przekroczeniach wartości dopuszczalnych hałasu przemysłowego dla zakładów zlokalizowanych w granicach Gminy Dubeninki.

Gleby

Na terenie Gminy Dubeninki dominują gleby III oraz IV klasy bonitacyjnej (stanowią prawie 70% wszystkich gleb). Prócz nich występują także, w dużej ilości, gleby klasy I (14,27% wszystkich gruntów) oraz gleby klasy II (17,13%).

Oczyszczanie ścieków, infrastruktura wodno-kanalizacyjna i gospodarowanie odpadami

Na terenie gminy znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków: w miejscowościach Dubeninki oraz Żytkiejmy. Oczyszczalnia ścieków w Dubeninkach zmodernizowana została w roku 2002. Jest ona zlewnią nieczystości z miejscowości Dubeninki, Łoje, Zawiszyn i Rogajny. Miejscowość Dubeninki jest podłączona do wybudowanego w 2003 roku kolektora tłoczego. W roku 2002 wykonano kolektor sanitarny od miejscowości Rogajny przebiegający przez Zawiszyn i Łoje. Najbliższe zabudowania jednorodzinne usytuowane są ponad 200m od budowli oczyszczalni, co w połączeniu ze spełnianiem przez nią wymogów aerosanitarnych i akustycznych sprawia, że jej działanie nie jest uciążliwe dla okolicznych mieszkańców. Część mieszkańców na terenie Gminy Dubeninki korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych.

Podstawowe dane dotyczące gospodarki ściekowej:

- długość czynnej sieci kanalizacyjnej – 28,0 km,
- długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy – 25,8 km,
- przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 253 szt.,
- ścieki odprowadzone – 29,0 dm³,
- ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej – 1488 osób,

Na terenie Gminy nie funkcjonuje aktualnie składowisko odpadów, wobec czego nie przeprowadzono analizy tego zagadnienia.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU

Określenie wariantu „0”, czyli brak realizacji celów założonych w projekcie *Programu ochrony środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2021-2024* stanowi punkt odniesienia dla oceny stanu środowiska lub identyfikacji i waloryzacji oddziałujących na nie czynników w wariantcie zakładającym realizację projektu *Programu*. W niniejszej *Prognozie* w celu oszacowania możliwych do wystąpienia zmian w środowisku w przypadku wariantu „0”, przyjęto, iż odstępnie od realizacji zamierzeń określonych w projekcie *Programu* zmniejszy szanse na ograniczenie występujących już obecnie negatywnych trendów lub na wzmocnienie pozytywnych tendencji w dziedzinie środowiska.

Wśród najistotniejszych negatywnych zmian wywołanych brakiem realizacji projektu *Programu* można wymienić:

- wzrost niekorzystnych oddziaływań, takich jak emisja zanieczyszczeń do powietrza, nasilenie hałasu i wibracji wynikających z złego stanu nawierzchni dróg, spadek dynamiki i zakresu prac procesów związanych z modernizacją istniejącej infrastruktury drogowej,
- wzrost presji na środowisko oraz pogorszenie jego stanu w wyniku braku wprowadzania nowoczesnych rozwiązań, o zdecydowanie mniejszym negatywnym oddziaływaniu na środowisko niż obecnie, w zakresie infrastruktury technicznej, w tym między innymi: budowa lub modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej (przydomowe oczyszczalnie ścieków), zwiększenie zagrożeń nadzwyczajnych powierzchni ziemi i środowiska gruntowo-wodnego spowodowane skutkami katastrof drogowych (będących wynikiem braku poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego lub pogarszania się istniejącego stanu, w wyniku wzrostu natężenia ruchu, przy jednoczesnym złym stanie technicznym dróg),

- dewastacja terenów zieleni oraz ich zaśmiecanie wynikające ze wzrostu antyekologicznych postaw społeczeństwa.

Należy zauważyć, iż niezależnie od realizacji dokumentu poddanego niniejszej ocenie, regulacje prawne w zakresie standardów jakości środowiska oraz prowadzony monitoring środowiska przyczyniać się będą do sukcesywnej poprawy jakości powietrza. Niemniej jednak zakłada się, iż podjęte w ramach *Programu* działania winny odnieść wymierne pozytywne skutki w postaci zmniejszenia presji antropogenicznej na środowisko w zakresie zarówno źródeł, jak i ładunku substancji odprowadzanych do środowiska. Brak wdrożenia dokumentu spowolni te procesy. Uwarunkowania prawne wymuszają konieczność wdrażania prawidłowych rozwiązań w zakresie komunalnej gospodarki wodno - ściekowej, realizacji systemów kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Jednak wskutek rozwoju Gminy Dubeninki istniejące systemy techniczne mogą stać się niewystarczające. Wobec powyższego bardzo istotne znaczenie ma zabezpieczenie środowiska przyrodniczego poprzez dostosowanie istniejących elementów sieci infrastruktury technicznej. Brak realizacji *Programu* przyczyni się do sytuacji, w której w mniejszym stopniu oraz wolniej przebiegać będą procesy związane z modernizacją istniejącej oraz budową nowej infrastruktury technicznej, co w przypadku przestarzałych technologii lub awaryjności urządzeń w wyniku ich technicznego zużycia może stwarzać zagrożenia dla środowiska.

Rozpatrując negatywne i pozytywne skutki, jakie może wywołać wybór wariantu „0” stwierdza się, iż korzystniejszym rozwiązaniem dla środowiska przyrodniczego jest realizacja założeń analizowanego projektu *Programu*. Niemniej jednak należy zaznaczyć, iż wszystkie prace, w szczególności związane z robotami budowlanymi powinny być prowadzone z poszanowaniem środowiska, przez co na etapie budowy negatywne oddziaływanie będzie miało jedynie charakter chwilowy.

7. Ocena stopnia zgodności postanowień Programu z przepisami dotyczącymi form ochrony przyrody

W wyniku realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary prawnie chronione, dlatego ważne jest aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z Programu były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody. Zakazy i ograniczenia dotyczące form ochrony przyrody znajdujących się na terenie Gminy Dubeninki przedstawiono poniżej.

Użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i pomniki przyrody

Zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.) w przypadku pomników przyrody i użytków ekologicznych ustanowionych na terenie Gminy Dubeninki zakazuje się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz

wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Ocenia się, że realizacja postanowień zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” nie naruszy zasad gospodarowania na terenach będących formami przyrody prawnie chronionymi.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie Obszarów Chronionego Krajobrazu zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody.
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnia zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych.
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Łęg, Przyrwa, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub

rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku.

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Obszary Natura 2000

Zgodnie z zapisanymi w art. 33 ustawy o ochronie przyrody generalnymi zasadami postępowania na obszarach Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami (z pewnymi zastrzeżeniami, które rozwinięto poniżej).

Najważniejszą zasadą odnoszącą się do obszarów Natura 2000 jest zakaz podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na stan przyrody na tych obszarach. Co istotne, zasadę tę stosuje się nie tylko do już zatwierdzonych obszarów, ale również do projektowanych obszarów Natura 2000, znajdujących się zarówno na oficjalnej liście opracowanej przez Ministra Środowiska, jak i na innych listach zgłoszonych do Komisji. Zakaz odnoszący się do obszarów projektowanych obowiązuje do czasu odmowy ich

zatwierdzenia albo do czasu zatwierdzenia ich przez Komisję Europejską jako obszary Natura 2000 i formalnego ich wyznaczenia w Polsce przez Ministra Środowiska poprzez wydanie odpowiedniego rozporządzenia.

W celu uniknięcia negatywnej presji przewidzianych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” działań na formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy, należy każdorazowo przeanalizować lokalizację planowanego przedsięwzięcia. Jeśli koliduje ono z opisanymi powyżej zakazami, należy odstąpić od jego realizacji.

Z uwagi na fakt, iż Program ochrony środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2021-2024 nie przedstawia szczegółowych działań inwestycyjnych, na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie ma możliwości dokonania analizy i oceny ich wpływu na funkcjonowanie istniejących lokalnych i ponadlokalnych powiązań ekologicznych. Ocena taka będzie możliwa na etapie prowadzenia analiz oddziaływania na środowisko konkretnych projektów inwestycyjnych.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, wśród najistotniejszych problemów Gminy Dubeninki związanych z ochroną środowiska należy wymienić:

- średni stan techniczny dróg i części infrastruktury komunalnej,
- niewystarczający stopień skanalizowania Gminy,
- okresowo dość wysoka emisja zanieczyszczeń do powietrza pochodząca z indywidualnych źródeł ciepła opalanych odpadami komunalnymi – podnoszą zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,

Położenie Gminy Dubeninki na obszarach cennych przyrodniczo może również wiązać się z potencjalnymi problemami utrudniającymi lub uniemożliwiającymi realizację zapisów zawartych w *Programie*.

W odniesieniu do potencjalnego zagrożenia obszarów chronionych (Dz. U. z 2013r., poz. 627 ze zm.) występujących na terenie Gminy Dubeninki, identyfikacja wpływu zagrożeń została przedstawiona poniżej :

- nasilająca się presja turystyki i zanieczyszczenia środowiska związane z jej rozwojem,
- nieskanalizowany ruch turystyczny,
- brak w pełni uregulowanej gospodarki wodno – ściekowej,
- zanieczyszczenia wód (spływy z pól, niezabezpieczone zbiorniki przydomowe),
- brak środków finansowych na objęcie niektórych form ochrony przyrody właściwą pielęgnacją.

Realizacja ustaleń zawartych w *Programie* może zostać utrudniona poprzez następujące problemy, wynikające z potencjalnych zagrożeń środowiska:

- katastrofy naturalne lub antropogeniczne (pożary, huragany i silne wiatry, transport materiałów niebezpiecznych, awarie przemysłowe),
- pogłębiająca się nieskuteczność w egzekwowaniu przepisów prawa miejscowego, w szczególności w zakresie ładu przestrzennego i turystyki,
- niebezpieczeństwo nasilania się różnic między ochroną środowiska a strategicznym dla regionu rozwojem społeczno-gospodarczym,
- niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska.

Opisane i wymienione powyżej zagrożenia i problemy nie utrudniają realizacji zapisów przedmiotowego *Programu*, ponieważ ma on na celu zrównoważony rozwój gminy i

poprawę poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Analizowany *Program* ma także za zadanie wyeliminować zagrożenia środowiska lub przynajmniej ograniczyć ich negatywny wpływ.

Oddziaływanie na ludzi i zwierzęta

Oddziaływanie na ludzi i zwierzęta związane z realizacją planowanych zadań przewidzianych w analizowanym *Programie* będzie najczęściej pozytywne lub neutralne. Pozytywne oddziaływanie na ludzi może mieć realizacja celów w zakresie rozwoju infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, co w sposób bezpośredni przyczyni się do poprawy jakości wód (powierzchniowych i podziemnych), również wpływa na zdrowie ludzi i zwierząt.

Przewidywane oddziaływania związane są przede wszystkim z realizacją celów w zakresie rozwoju infrastruktury ochrony środowiska. Z analizy można wnioskować o pozytywnych skutkach wdrażania działań *Programu* na stan środowiska. Warto jednak podkreślić, iż występowanie oddziaływań negatywnych może nastąpić w wyniku w krótkotrwałego i chwilowego wpływu budowy lub modernizacji obiektów, przynoszących w rezultacie długotrwałe oddziaływanie pozytywne.

Woda

Wszystkie inwestycje, w ramach których przewiduje się prace związane z poprawą infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, na etapie prowadzonych robót budowlanych mogą stanowić zagrożenie dla wód podziemnych. Chodzi tu w szczególności o prace ziemne i organizacyjne związane z konieczności wykonywania wykopów pod infrastrukturę techniczną, przewody kanalizacyjne i inne uzbrojenie terenu. Prace ziemne doprowadzić mogą do odsłonięcia warstw wodonośnych lub zmniejszenia warstwy izolacyjnej, w efekcie czego może dojść do dotarcia wód infiltracyjnych do warstwy wodonośnej. Sytuacja taka może wystąpić zwłaszcza w miejscach, gdzie wody gruntowe występują płytko. Głównymi zanieczyszczeniami zagrażającymi jakości wód podziemnych są przede wszystkim węglowodory ropopochodne i metale ciężkie, pochodzące z zaplecza budowy i bazy budowlano – materiałowej. Spodziewanym efektem realizacji

Programu będzie przede wszystkim uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej poprzez rozbudowę kanalizacji deszczowej. Zapisy dotyczące konieczności ochrony ekosystemów wodnych przyniosą również pozytywne korzyści. Powyższe rezultaty realizacji *Programu* będą uzupełnione efektami jakie przyniesie racjonalne korzystanie z zasobów wód poprzez ograniczenie jej zużycia czy promowanie zamkniętych jej obiegów.

Wszystkie zamierzenia inwestycyjne związane z infrastrukturą ochrony środowiska mają na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochronę jakości wód podziemnych i racjonalizację ich wykorzystania, a więc w dalszej perspektywie skutki oddziaływania dadzą pozytywny i długotrwały efekt.

Powietrze

W fazie budowy nastąpi emisja zanieczyszczeń do powietrza zarówno zorganizowana jak i niezorganizowana. Spowodowana ona będzie pracą maszyn budowlanych i środków transportu emitujących zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw w silnikach spalinowych (tlenki azotu, benzen, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne). Emisja tych zanieczyszczeń będzie miała charakter lokalny i ograniczony do dość krótkiego okresu czasu. Dlatego też nie będzie powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. W tym przypadku spodziewanym efektem jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

Powierzchnia ziemi

Zakłada się, iż oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi wiązać się będzie z realizacją wszystkich planowanych projektów kluczowych na skutek fazy budowy. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojść może również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn,

niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych) lub zdarzeń drogowych z udziałem pojazdów przewożących materiały niebezpieczne. Nie mniej jednak powyższe zdarzenia występują losowo i są trudne do przewidzenia, zarówno w zakresie częstości występowania, jak i zakresu oraz nasilenia potencjalnego, negatywnego oddziaływania. Oddziaływanie pozytywne wynikające z realizacji większości zamierzeń wiązać się będzie z realizacją infrastruktury technicznej (przydomowe oczyszczalnie ścieków). Realizacja tych zadań bezpośrednio przełoży się na poprawę stanu czystości gleb.

Krajobraz

Realizacja ustaleń *Programu* może przyczynić się do poprawy walorów krajobrazowych Gminy Dubeninki. Nadrzędną zasadą przyjętą w analizowanym dokumencie jest zasada zrównoważonego rozwoju, która nakłada konieczność racjonalnego zagospodarowania terenu. Przede wszystkim dotyczy to terenów zdegradowanych, na których konieczna jest rekultywacja. Zgodnie z przyjętymi w *Programie* celami tereny te mają zostać zidentyfikowane i poddane odpowiednim zabiegom. Realizacja celów *Programu* nie będzie miała negatywnego wpływu na krajobraz.

Klimat

Na podstawie analizy można zauważyć, iż osiągnięcie niektórych celów *Programu* będzie w sposób pośredni pozytywnie oddziaływać na elementy klimatu. Pozytywne oddziaływanie na klimat będzie wynikać przede wszystkim z ograniczenia emisji pochodzącej z różnych źródeł i zwiększenia wykorzystania OZE. Dodatkowo pozytywne oddziaływanie na klimat będzie wynikać z ochrony struktury i zapewnienia stabilności siedlisk i ekosystemów.

Klimat akustyczny

Tak jak w poprzednich wypadkach oddziaływanie na klimat akustyczny można analizować w dwóch fazach – w fazie budowy oraz w fazie eksploatacji omawianego obszaru. Hałas emitowany podczas prac budowlanych będzie miał charakter okresowy

występujący jedynie do czasu zakończenia rozbudowy drogi. Związany będzie wyłącznie z pracą wykorzystywanych maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów ciężarowych. Pozytywny wpływ na kształtowanie się klimatu akustycznego będzie możliwe, dzięki rozpoznaniu i ocenie stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas. W wyniku rozpoznania natężenia hałasu, możliwe będzie podjęcie odpowiednich działań służących jego eliminacji.

Zabytki

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanych działań na zabytki. Warunkiem jest jednak prowadzenie wszelkich prac z zachowaniem właściwej ostrożności oraz zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków, o ile inwestycje będą przeprowadzane w bezpośrednim ich sąsiedztwie i na etapie projektowania inwestycji koniecznym okaże się uzyskanie stosownych opinii i uzgodnień konserwatora zabytków.

Dobra materialne

Oddziaływania bezpośrednie i pośrednie są związane przede wszystkim z budową i funkcjonowaniem danej inwestycji zarówno na etapie budowy, jak i późniejszej eksploatacji. W tym przypadku przewiduje się, iż jedynie na etapie budowy danych obiektów mogą wystąpić chwilowe negatywne oddziaływania tego typu, natomiast późniejsza eksploatacja będzie skutkować pozytywnym wpływem na wszystkie komponenty środowiska.

Planowane w *Programie* przedsięwzięcia mogą wykazywać efekty skumulowane w momencie, gdy inwestycje nakładają się będą w czasie z innymi planowanymi na tym obszarze i w jego sąsiedztwie przedsięwzięciami. W razie nakładania się harmonogramów prac związanych z budową niektórych obiektów nie można wykluczyć oddziaływania skumulowanego na wszystkie komponenty środowiska. Zwiększy się emisja zanieczyszczeń powietrza w wyniku pracy sprzętu i maszyn w jednakowym czasie. Destabilizacji ulegnie klimat akustyczny, niektóre prace będą generować drgania i wibracje powierzchni ziemi i wody. Będą to oddziaływania, które ustąpią wraz z

zakończeniem prac budowlanych. Oddziaływania wtórne, podobnie jak oddziaływania skumulowane, są trudne do przewidzenia, przede wszystkim ze względu na możliwość wystąpienia z opóźnieniem oraz w oddaleniu od źródła pierwotnego oddziaływania. Analiza ustalonych w *Programie* działań ma jedynie pozytywne, długoterminowe oddziaływanie na środowisko o stałych efektach. Brak znaczących negatywnych oddziaływań *Programu* na środowisko, należy uznać za oczywisty w świetle specyfiki ocenianego dokumentu.

9. ZAŁOŻENIA ALTERNATYWNE

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013r. poz. 1235 ze zmianami) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. W przypadku opracowywania *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Programu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024* z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomem konsumpcji brak realizacji programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w aktualizacji „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*”:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków,
- zmniejszanie się zasobów wodnych,

- postępująca degradacja gleb,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- pogorszenie klimatu akustycznego,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na promieniowane elektromagnetyczne,
- wzrost zużycia wody,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

W przypadku gdy „*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*” nie zostanie wdrożony negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać.

10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 została opracowana zgodnie z wytycznymi ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r. poz. 1235 ze zmianami) i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze regionu.

Prognoza dotyczy następujących zagadnień, będących treścią analizowanego *Programu*: analizy i oceny środowiska przyrodniczego oraz problemów jego ochrony, identyfikacji i charakterystyki przewidywanych znaczących oddziaływań i ustaleń zawartych w *Programie*.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu sprawdzenie stopnia uwzględnienia, w tym projekcie celów ochrony środowiska i priorytetów ekologicznych ustanowionych na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Porównanie zapisów *POŚ dla powiatu Gołdapskiego, województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Polityki ekologicznej*

Państwa z projektowanym *Programem* ukazuje dużą zgodność głównych celów i priorytetów ekologicznych. Nie stwierdzono celów sprzecznych i wykluczających się. *Prognoza* jako punkt wyjścia do kolejnych analiz, opisuje istniejący stan środowiska Gminy Dubeninki oraz problemy związane z jego ochroną.

W analizowanym *Programie* cele zostały określone na podstawie analizy stanu środowiska oraz prognozowanych zmian w oparciu o obowiązujące przepisy oraz nowe wymagania prawne, a także cele dokumentów strategicznych wyższego szczebla, oraz planów i programów powiatowych i gminnych.

Naczelną zasadą przyjętą w przedmiotowym *Programie* jest zasada zrównoważonego rozwoju, która zapewnia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. Realizacja *Programu* odbywać się będzie w oparciu o cele długoterminowe obejmujące zakres do 2024 r., oraz wyznaczone w ramach każdego cele krótkoterminowe, zakładane do realizacji w latach 2017 – 2019. Wyznaczone cele są spójne z dokumentami wyższych szczebli, zawierają pełen zakres informacji na temat aktualnego stanu środowiska naturalnego w Gminie Dubeninki, przedziały czasowe wykonania poszczególnych inwestycji oraz nakłady finansowe i źródło finansowania, dlatego zrezygnowano z przedstawienia rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych.

Załącznik nr 1

Analiza i ocena oddziaływania inwestycji mogących znacząco wpłynąć na środowisko zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” na poszczególne elementy środowiska.

	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA												
	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna	ludzie	Pracownicy zajmujący się demontażem azbestu	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zabytki	Zasoby naturalne
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	+	0	-/+	0	-/+	-/+	+	0	-/+	0	0	0	0
Modernizacja sieci kanalizacyjnej													
Realizacja programu usuwania azbestu	+	0	-/+	-	-/+	-/+	+	-+	-/+	0	0	-/+	0
Montaż instalacji solarnych i ogniw fotowoltaicznych	0	0	-/+	0	-/+	0	0	-/+	-/+	0	0	0	0
Ewentualna modernizacja ujęć wody (w razie potrzeby)	-/+	-/+	-/+	0	-/+	0	+	0	-/+	0	0	0	+

+ realizacja zadania wpłynie pozytywnie na dany komponent środowiska,

- realizacja zadania wpłynie negatywnie na dany komponent środowiska,

-/+ realizacja wpłynie negatywnie w krótkim a pozytywnie na dany komponent środowiska w długim okresie czasu

0 realizacja zadania nie wpływa na dany komponent środowiska,

0/+ realizacja zadania wpłynie pozytywnie na dany komponent środowiska w przyszłości (perspektywa wieloletnia),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

ELEMENTY ŚRODOWISKA	PRZEWIDYWANE ZNAČĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO									
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	POZYTYWNE	NEGATYWNE	SKUMUL.	KRÓTKOTERM.	DŁUGOTERM.	STAŁE	CHWILOWE
OBSZARY CHRONIONE ORAZ POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	1-2,4 Poprawa jakości środowiska poprzez stopniową likwidację niekontrolowanego o zrzutu nieczystości i likwidację bezodpływowych zbiorników przydomowych oraz usunięcie wyrobów azbestowych	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań
RÓŻNORODN. BIOLOGICZNA	1-2,4 : Bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji	1-2,4 : Pośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji	1-2,4 Poprawa jakości środowiska.	1,4 Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód. 2 Poprawa jakości środowiska.	1-4 Wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji .	brak oddziaływań.	1-4 Krótkotrwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.	1 Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód. 2-4 Poprawa jakości środowiska.	1 Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych. Regulacja gospodarki wodno – ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód. 2-4 Poprawa jakości środowiska.	1-4 Krótkotrwały wpływ podczas budowy instalacji oraz prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych w wyniku czego może dojść do zmian liczebności oraz rodzajów populacji.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

<p>LUDZIE</p>	<p>1-4: Bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p>	<p>1-4 : Poprawa jakości życia</p>	<p>1: Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno – ściekową 2: Poprawa jakości środowiska, a także zdrowia</p>	<p>1: Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno – ściekową 2: Poprawa jakości środowiska, a także zdrowia</p>	<p>1 – 4 : Wpływ związany z budową instalacji, pracami modernizacyjnymi, pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p>	<p>brak oddziaływ.</p>	<p>1 – 4 : Wpływ związany z budową instalacji, pracami modernizacyjnymi, pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p>	<p>1: Mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno – ściekową 2: Poprawa jakości środowiska, a także zdrowia</p>	<p>brak oddziaływań</p>	<p>1-4: Bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji, prac modernizacyjnych, a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych, chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p>
<p>ZWIERZĘTA</p>	<p>1-4 : W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji , a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin</p>	<p>1 - 4 Zmiany w środowisku spowodowane budową mogą wpłynąć na populację zwierząt</p>	<p>1 Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych dla niektórych zwierząt</p>	<p>1: Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta 1,4 Powstanie nowych siedlisk. 2 Ograniczenie przedostawania się azbestu do środowiska</p>	<p>1-4 Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt</p>	<p>brak oddziaływ.</p>	<p>1-4 Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt</p>	<p>1: Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią zwierzęta</p>	<p>1 Poprawa jakości elementów środowiska, jaką mają na celu przedstawione inwestycje, pozwoli na zwiększenie się liczby i rodzajów populacji</p>	<p>1 – 4 W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji , a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji zwierząt</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

ROŚLINY	1-4 : Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest	1-4 Zmiany w środowisku spowodowane budową mogą wpłynąć na populację roślin	1-4 Ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych dla niektórych gatunków roślin	1: Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny 1 Powstanie nowych siedlisk. 2 Ograniczenie przedostawania się azbestu do środowiska	1-4 Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin	brak oddziaływ.	1-4 Możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin	1: Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód i zredukuje zanieczyszczenie środowiska z którego substancje odżywcze czerpią rośliny	1 Poprawa jakości elementów środowiska, jaką mają na celu przedstawione inwestycje, pozwoli na zwiększenie się liczby i rodzajów populacji	1 – 4 W wyniku wpływu budowy i modernizacji instalacji , a także prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych możliwe są zmiany liczebności oraz występowania populacji roślin
WODA	1-2 : Bezpośredni negatywny wpływ podczas prac budowlanych, modernizacyjnych oraz prac mających na celu usunięcie materiałów zawierających azbest	1: Ograniczenie Spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód	1 : Ograniczenie Spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód	1 : Ograniczenie Spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód 1 : Racjonalizacja gospodarki wodami wpłynie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	1 – 4 Negatywny wpływ podczas prac budowlanych	brak oddziaływ.	1-4 : Bezpośredni, krótkotrwały i negatywny wpływ podczas prac budowlanych	1: Ograniczenie Spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód 4 Racjonalizacja gospodarki wodami	1: Ograniczenie Spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń do wód 4 Racjonalizacja gospodarki wodami	1-2,4 : Chwilowy negatywny wpływ podczas prac budowlanych

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Dubeninki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*

POWIETRZE	1-2,4 : Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest	2 Poprawa jakości powietrza po całkowitym usunięciu materiałów zawierających azbest	2 Poprawa jakości powietrza po całkowitym usunięciu materiałów zawierających azbest	2 Poprawa jakości powietrza po całkowitym usunięciu materiałów zawierających azbest	1-2,4 Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest	brak oddziaływ.	1-2,4 Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest	2 Poprawa jakości powietrza po całkowitym usunięciu materiałów zawierających azbest	brak oddziaływań	1-2,4 Wydzielanie pyłów do powietrza podczas realizacji planowanych inwestycji, pylenie podczas demontażu materiałów zawierających azbest
KLIMAT	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływ.	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań
ZABYTKI	2 Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	brak oddziaływań	brak oddziaływań	brak oddziaływań	2 Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	brak oddziaływ.	2 Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu	brak oddziaływań	brak oddziaływań	2 Prace modernizacyjne, budowlane mogą uszkodzić zabytki jeżeli będą prowadzone w ich pobliżu
ZASOBY NATURALNE	4 : Racjonalizacja gospodarki wodami wpłynie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	brak oddziaływań	brak oddziaływań	4 : Racjonalizacja gospodarki wodami wpłynie na ochronę ich zasobów	brak oddziaływań	brak oddziaływ.	brak oddziaływań	4 : Racjonalizacja gospodarki wodami wpłynie na ochronę ich zasobów i poprawę ich jakości	brak oddziaływań	brak oddziaływań